

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ അഷ്ടഷഷ്ടിതമഃ സർഗഃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

## || അഷ്ടഷഷിതമഃ സർഗഃ ||

കുന്ദകർണവധം ശ്രുത്വാ രാവണസ്യ വിലാപഃ

കുന്ദകർണം ഹതം ദൃഷ്ട്വാ  
രാഘവേണ മഹാത്മനാ |  
രാക്ഷസാ രാക്ഷസേന്ദ്രായ  
രാവണായ ന്യവേദയൻ || 6.68.1 ||

രാജൻ സ കാലസങ്കാശഃ  
സംയുക്തഃ കാലകർമണാ |  
വിദ്രാവ്യ വാനരീം സേനാം  
ഭക്ഷയിത്യാ ച വാനരാൻ || 6.68.2 ||

പ്രതപിത്യാ മുഹൂർതം തു  
പ്രശാന്തോ രാമതേജസാ |  
കായേനാർധപ്രവിഷ്ഠന  
സമുദ്രം ഭീമദർശനം || 6.68.3 ||

നികൃത്തനാസാകർണേന  
വിക്ഷരദ്രുധിരേണ ച |  
രുദ്ധ്യാ ദ്വാരം ശരീരേണ  
ലങ്കായാഃ പർവതോപമഃ || 6.68.4 ||

കുന്ദകർണസ്തുവ ഭ്രാതാ  
 കാകുത്സ്മശരപീഡിതഃ |  
 അഗണ്ഡഭൂതോ വിവൃതോ  
 ദാവദഗ്ധ ഇവ ഭ്രൂമഃ || 6.68.5 ||

ശ്രുത്യാ വിനിഹതം സംഖ്യേ  
 കുന്ദകർണം മഹാബലം |  
 രാവണഃ ശോകസന്തപ്തോ  
 മുമോഹ ച പപാത ച || 6.68.6 ||

പിത്യവ്യം നിഹതം ശ്രുത്യാ  
 ദേവാന്തകനരാന്തകൗ |  
 ത്രിശിരാശ്ചാതികായശ്ച  
 രുരുദുഃ ശോകപീഡിതഃ || 6.68.7 ||

ഭ്രാതരം നിഹതം ശ്രുത്യാ  
 രാമേണാക്ലിഷ്ടകർമണാ |  
 മഹോദരമഹാപാർശ്വൗ  
 ശോകാക്രാന്തൗ ബഭൂവതുഃ || 6.68.8 ||

തതഃ കൃച്ഛാത് സമാസാദ്യ  
 സംജ്ഞാം രാക്ഷസപുംഗവഃ |  
 കുന്ദകർണവധാദ് ദീനോ  
 വിലലാപാകുലേന്ദ്രിയഃ || 6.68.9 ||

ഹാ വീര രിപുദർപഘ്ന  
 കുന്ദകർണ മഹാബല |  
 ത്വം മാം വിഹായ വൈ ദൈവാദ്  
 യാത്വോസി യമസാദനം || 6.68.10 ||

മമ ശൽയമനുദ്ധ്യത്യ  
 ബാന്ധവാനാം മഹാബല |  
 ശത്രുസൈന്ധവം പ്രതാപൈകഃ  
 ക്വ മാം സന്ത്യജ്യ ഗച്ഛസി || 6.68.11 ||

ഇദാനീം ഖൽവഹം നാസ്മി  
 യസ്യ മേ പതിതോ ഭുജഃ |  
 ദക്ഷിണോഽയം സമാശ്രിത്യ  
 ന ബിഭേമി സുരാസുരാത് || 6.68.12 ||

കഥമേവംവിയോ വീരോ  
 ദേവദാനവദർപഹാ |  
 കാലാഗ്നിപ്രതിമോ ഹൃദ്യ  
 രാഘവേണ രണേ ഹതഃ || 6.68.13 ||

യസ്യ തേ വജ്രനിഷ്പേഷോ  
 ന കുർയാദ് വ്യസനം സദാ |  
 സ കഥം രാമബാണാർതഃ  
 പ്രസുപ്തോഽസി മഹീതലേ || 6.68.14 ||

ഏതേ ദേവഗണാഃ സാർധ -  
 മൃഷിഭിർഗഗനേ സ്ഥിതാഃ |  
 നിഹതം ത്യാം രണേ ദൃഷ്ട്വാ  
 നിനദന്തി പ്രഹർഷിതാഃ || 6.68.15 ||

ധ്രുവമദ്വൈവ സംഹൃഷ്ടാ  
 ലബ്ധലക്ഷാഃ പ്ലവംഗമാഃ |  
 ആരോക്ഷ്യന്തീഹ ദുർഗാണി  
 ലങ്കാദ്വാരാണി സർവശഃ || 6.68.16 ||

രാജ്യേന നാസ്തി മേ കാർയം  
 കിം കരിഷ്യാമി സീതയാ |  
 കുന്ദകർണവിഹീനസ്യ  
 ജീവിതേ നാസ്തി മേ മതിഃ || 6.68.17 ||

യദ്യഹം ഭ്രാത്യഹന്താരം  
 ന ഹൻമി യുധി രാഘവം |  
 നനു മേ മരണം ശ്രേയോ  
 ന ചേദം വ്യർഥജീവിതം || 6.68.18 ||

അദ്വൈതം ഗമിഷ്യാമി  
 ദേശം യത്രാനുജോ മമ |  
 നഹി ഭ്രാത്യൻ സമുത്സൃജ്യ  
 ക്ഷണം ജീവിതമുത്സഹേ || 6.68.19 ||

ദേവാ ഹി മാം ഹസിഷ്യന്തി  
 ദൃഷ്ട്വാ പൂർവാപകാരിണം |  
 കഥമിന്ദ്രം ജയിഷ്യാമി  
 കുന്ദകർണ ഹതേ ത്വയി || 6.68.20 ||

തദിദം മാമനുപ്രാപ്തം  
 വിഭീഷണവചഃ ശുഭം |  
 യദജ്ഞാനാൻമയാ തസ്യ  
 ന ഗൃഹീതം മഹാത്മനഃ || 6.68.21 ||

വിഭീഷണവചസ്താവത്  
 കുന്ദകർണപ്രഹസ്തയോഃ |  
 വിനാശോഽയം സമുത്പന്നോ  
 മാം വ്രീഡയതി ദാരുണഃ || 6.68.22 ||

തസ്യായം കർമ്മണഃ പ്രാപ്തോ  
 വിപാകോ മമ ശോകദഃ |  
 യൻമയാ ധാർമികഃ ശ്രീമാൻ  
 സ നിരന്യോ വിഭീഷണഃ || 6.68.23 ||

ഇതി ബഹുവിധമാകുലാന്തരാത്മാ  
 കൃപണമതീവ വിലപ്യ കുന്ദകർണം |  
 ന്ധപതദപി ദശാനനോ ഭൃശാർത -  
 സ്തമനുജമിന്ദ്രിപും ഹതം വിദിത്യാ || 6.68.24 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ  
 യുദ്ധകാണ്ഡേ അഷ്ടഷഷ്ഠിതമഃ സർഗഃ ||